
De eenheid en groei van het lichaam van Christus Efeze 4:1-16

Inleiding

Deze bijbelstudie gaat over eenheid en geestelijke groei binnen het lichaam van Christus. Het geeft te denken over hoe het gaat in onze kerkelijke wereld en over hoe we zelf daarin bezig zijn. Het is zo makkelijk om verdeeldheid te vermeerderen. Het is ook zo makkelijk om te bouwen aan eenheid die ten koste gaat van de waarheid.

1 Zo roep ik, de gevangene in de Heere, u ertoe op **waardig te wandelen**, in overeenstemming met de **roeping (2821)** waarmee u **geroepen bent (2564)**,

Roeping

We komen de roeping ook tegen in 1:18. Die tekst verwijst o.m. terug op 1:4-5 en 11-12. Je bent geroepen, voorbestemd, maar je moet nog gaan ontdekken wat het (de hoop van de roeping) inhoudt (1:18; 2:12). Je moet ook gaan leven volgens je roeping (4:1).

Waardig

Waardig = volgens dat wat het waard is. En dat geeft een veel groter perspectief dan wij vaak denken (4:15).

Wandelen

Wandelen is het gevolg op het weten.

Zeven keer komen we in de Efezebrief het werkwoord 'wandelen' tegen.

- 'Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zouden *wandelen*'. (2:10)
- 'Zo bid ik u dan, ik, de gevangene in den Heere, dat gij *wandelt* waardiglijk der roeping, met welke gij geroepen zijt'. (4:1)
- 'Ik zeg dan dit, en betuig het in den Heere, dat gij niet meer *wandelt*, gelijk als de andere heidenen *wandelen* in de ijdelheid huns gemoeds'. (4:17)
- 'En *wandelt* in de liefde, gelijkewijs ook Christus ons liefgehad heeft, en Zichzelf voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk'. (5:2)
- 'Want u was eerst duisternis, maar bent nu licht in de Heere; *wandel* als kinderen des lichts'. (5:8)
- 'Ziet dan, hoe gij voorzichtiglijk *wandelt*, niet als onwijken, maar als wijzen'. (5:15)

Wandelen is gaan ervaren wat je weet; het in bezit nemen wat je hebt ontvangen.

Opdrachten hoofdstuk 4-6

In de hoofdstukken 4-6 vinden we allerlei concrete uitingen van het leven volgens onze roeping, in de vorm van opdrachten.

HET BEWAREN VAN DE EENHEID VAN DE GEEST

Het eerste item waarop de nadruk gelegd wordt is GEMEENTE ZIJN. Eén van de hoofdwaarheden van de Efezebrief is het feit dat we samen het lichaam van Christus zijn geworden (2:16; 3:6). Dat gaat verder dan dat we allen afzonderlijk geestelijke zegeningen hebben ontvangen. In de Efezebrief maken we zowel kennis met de individuele nieuwe mens (4:24), maar ook met de collectieve nieuwe mens (2:15). Beide zijn ze het gevolg van wat Christus aan het kruis heeft gedaan.

Wandel dus waardig, in overeenstemming met je roeping...

2 in alle ootmoed (nederigheid) en zachtmoedigheid, met geduld, door elkaar in liefde te verdragen,

3 en u te beijveren om **de eenheid (1775) van de Geest te bewaren door de band van de vrede:**

4 één lichaam en één Geest, zoals u ook geroepen bent (2564) in één hoop van uw roeping (2821),

5 één Heere, één geloof, één doop,

6 één God en Vader van allen, Die boven allen en door allen en in u allen is.

Paulus begint met een appél op het bewaren van de eenheid. Het hoogste doel is blijkbaar niet dat we het allemaal 100% met elkaar eens zijn, maar dat we de eenheid van de Geest bewaren.

De eenheid van de Geest is een feit

Eenheid en vrede vormen de kernwaarheid van het geheimenis waarover Paulus in deze brief spreekt (2:11-3:6). Eenheid in het lichaam van Christus is een zaak waarvoor Christus met Zijn leven moest betalen. En ook Paulus zit omwille van de consequenties van dat geheimenis gevangen (3:1). Ook in hoofdstuk 4 ligt er die verbinding tussen eenheid en de gevangenschap van Paulus.

Criteria van deze eenheid

De eenheid is gemaakt door Christus en komt tot uiting in de eenheid van de Geest (2:22), waardoor we samen een bouwwerk worden voor God.

De eenheid van de Geest houdt in:

- één lichaam en één Geest
- geroepen in één hoop van je roeping
- één Heere; één geloof; één doop (Rom.6:3-4)
- één God en Vader van allen / boven allen / door allen / in allen.

Als we bij Jezus Christus horen, staan we in dezelfde situatie.

De juiste volgorde

Veel onenigheid ontstaat doordat we het niet eens zijn met elkaar over dingen die we zien als bijbelse waarheid. Een goed voorbeeld daarvan is de doop. Vanuit de verzen 2-3 wordt echter duidelijk dat we de goede volgorde moeten aanhouden als we menen in gesprek te moeten gaan over waarheden.

- Allereerst is de houding waarmee je de ander benadert van belang (vers 2). De karaktertrekken die hier genoemd worden zijn ook de karaktertrekken van Christus (Eef.5:1-2) en om daarover te kunnen beschikken is wedergeboorte een absolute voorwaarde.
- Daarnaast is het belangrijk dat je jezelf realiseert dat aan het einde van een gesprek met een broeder of zuster de eenheid van de Geest nog steeds intact moet zijn, ongeacht het onderwerp van gesprek.

Na je houding en je einddoel gecheckt te hebben, ga je in gesprek. Zo moet het mogelijk zijn om zowel de eenheid als de waarheid te bewaren. Eén van de redenen dat dit vaak niet lukt, is dat we snel ons gelijk willen halen, zonder eerst 'de basis' helder te hebben.

Bewaren wat bij de basis hoort

De criteria uit de verzen 2-6 vormen de basis voor de eenheid die er in de Geest is en die we moeten bewaren. Buiten deze basis is er geen grond voor eenheid. We moeten geen eenheid proberen te maken waar deze basis ontbreekt, maar God heeft ons één gemaakt en die eenheid moeten we behouden. Er zal dus nooit eenheid bereikt kunnen worden tussen mensen die niet op deze zelfde basis staan. Laat je niet zomaar verleiden om positief te reageren op de roep om eenheid, want ook de tijdgeest stuurt aan op eenheid, maar dan ten koste van de waarheid; een eenheid waarin iedereen gewoon door kan gaan met zijn of haar eigen leven en waardoor het getuigenis van onze Heere schade door lijdt.

Onze omgang met anderen

We moeten de mensen (her)kennen die op de zelfde basis leven en met hen ook bouwen aan de eenheid. Ook tussen broeders en zusters is dat al een hele klus (5:2 en 21). We moeten onszelf daarvoor beijveren. Dat doet een beroep op onze omgang met anderen.

De duivel geen voet geven

We moeten de duivel geen voet geven in de gemeente (o.m. door ongelimiteerde boosheid) (4:27). De duivel zal het lichaam van Christus aanvallen, omdat dat het bewijs is van de eenheid en overwinning van Christus. Daar waar wij de eenheid kapot maken, is hij de lachende derde.

GENADE

7 Maar aan ieder van ons is de genade gegeven naar de maat van de gave van Christus.

Ik heb zelf lang gedacht dat het in deze verzen gaat over de gaven die de gelovigen ontvangen hebben in Christus (charismata), zoals daarover ook gesproken wordt in Rom.12 en 1Kor.12, maar het gaat hier om iets anders.

Genade naar mate van de gave van Christus

Genade = charis (5485). Maat = metron (3358). Gave = dOrean (1431).

Letterlijk staat er vers 7: Maar iedereen heeft genade ontvangen, naar de maat van de gift van Christus. Iedereen heeft genade ontvangen. Het lijkt alsof daar een maat in is; dat de een meer heeft gehad als de ander. We moeten bij het woord 'metron' echter niet denken aan een maatbeker, maar aan een metronoom (gelijk lopen met, synchroon lopen met, het zelfde ritme hebben als). We komen dit woord ook tegen in 4:13 en 16. De genade die je ontvangen hebt is overeenkomstig de gave van Christus. Dat laatste geeft de toon aan. Ofwel: we worden hier weer terug verwezen naar de geweldige rijkdom die we van en vooral in Christus ontvangen hebben (1:3-14). We leven in de genadetijd (2:7).

Genade als hulp om de eenheid te bewaren

Deze tekst begint met 'maar'. Dit woord kan gebruikt worden om een tegenstelling aan te geven (zoals bijv. in 5:8), maar kan ook vertaald worden met 'echter', dus als een aanvulling en ondersteuning van dat wat ervoor staat. Deze laatste vertaling heeft hier de voorkeur, gezien het gevolg. Het gaat in vers 7-10 om aanvullende informatie ten gunste van de eenheid. Het is alsof de apostel na zijn opdracht (vers 2-6) wil zeggen: we kunnen deze opdracht ook volbrengen, omdat we zelf genade ontvangen hebben. Zoals Christus vrede maakte, zo zijn ook wij daartoe in staat gesteld door de genade. Worden als Jezus in het omgaan met mensen (5:2). Dat kan omdat hij ons begenadigd heeft (1:6).

TOT VOLHEID BRENGEN

8 Daarom zegt Hij: Toen Hij opvoer in de hoogte, nam Hij de gevangenis gevangen en gaf Hij gaven aan de mensen.

9 Wat betekent dit 'toen Hij opvoer' anders dan dat Hij ook eerst neergedaald is in de diepten, namelijk de aarde?

10 Die neergedaald is, is Dezelfde als Die opgevaren is ver boven alle hemelen om alle dingen te vervullen.

Genade als een gave van Christus aan mensen

Paulus haalt Psalm 68:19 aan, om het gegeven dat Christus genade gaf aan gelovigen kracht bij te zetten. Gaven = domata (1390). Het gaat hier dus niet over charismata (5486), waarover in Rom.12 en 1Kor.12 gesproken wordt. De toepassing die Paulus hier van de 'gaven' maakt is allereerst de gave van genade, waarover in vers 7 gesproken wordt. Vandaar ook dat vers 8 begint met het woord 'daarom'.

Het 'meenemen van de krijgsgevangenen' waarover in vers 8 gesproken wordt, is door theologen al op heel veel verschillende manieren uitgelegd. Velen denken dat het hier gaat om de gemeente, die bevrijd wordt uit de macht van het aardse en in Christus een positie krijgt in de hemelse gewesten en daar ook gesteld is boven de geestelijke machten. (2:6).

Een andere, maar wel veel minder vaak genoemde mogelijkheid, is dat Christus boze machten uit het dodenrijk meenam als krijgsgevangenen bij Zijn intocht bij de Vader. Teksten die hierover te denken geven, zijn Kol.2:15 en 1Petr.3:19-22. Als dit zo is, dan zou dat een goede basis zijn voor wat er staat in 3:10, over het getuigenis van de gemeente in de hemelse gewesten, tegenover de (ook boze - zie 6:10-12) machten.

Alles tot volheid brengen

Christus is eerst neergedaald in de diepste gewesten van de aarde. Maar Hij is ook opgevaren boven alle hemelen (huperano epi-ouranos = over-boven de overhemelse) met als doel dat Hij alles tot volheid zou brengen (4137).

We komen het begrip 'tot volheid brengen' ook tegen in 1:23; 3:19 en 5:18 en dan in relatie tot gelovigen. De gemeente het voorwerp waardoor (1:23) en waarin (3:19) deze vervulling werkelijkheid wordt. De reden hiervan is dat Christus aan de gemeente gegeven is, nadat Hij verhoogd is aan Gods rechterhand (1:20-22).

Genade als basis voor vervulling

Dit alles is een uitvloeisel van de genade, waarmee we begenadigd zijn in Christus (1:6). En God wil ons nog veel meer genade geven in de toekomstige eeuwen (2:7).

Genade is dat waarmee God ons wil vullen (4:7) en van waaruit we alles in ons leven moeten en kunnen doen. Dus ook het bewaren van de eenheid.
Genade is datgene waardoor Christus in de gemeente alles tot volheid brengt.

Ook dit stukje (vers 8-10) wijst ons dus weer op de geweldige genade die we gekregen hebben (vers 7), naar de maat van de gave van Christus. Vers 7 t/m 10 zijn dus een aanvulling op vers 2-6.

DE OPBOUW VAN HET LICHAAM

11 En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten en anderen als herders en leraars,
12 om de heiligen toe te rusten tot het werk van de bediening, tot opbouw van het lichaam van Christus,

Vijf speciale taken

De gaven (vers 8) zouden verder ook kunnen slaan op de vijf taken die de Heere aan het lichaam van Christus gaf. Gave of niet, in ieder geval wordt dit duidelijk:

Wij hebben allen genade ontvangen (vers 7), maar sommigen hebben een taak ontvangen om op een bijzondere wijze het lichaam van Christus op te bouwen: apostelen, profeten (die beiden zijn er nog ten tijde van Paulus volgens 3:5), evangelisten, herders en leraars.

Allen worden ingeschakeld voor de opbouw van het lichaam

Het doel van al deze taken is dat de heiligen / gelovigen toegerust zullen worden (2677) voor het werk van de bediening (1248 - dienstbetoon).

Dit alles heeft de opbouw (3619 - 2:21; 4:16; 4:29) van het lichaam van Christus tot doel.

Allen worden dus uiteindelijk ingeschakeld om het bouwwerk van het lichaam van Christus te bouwen (2:21), maar sommigen hebben daarin een speciale taak.

In 1Kor.12:28 wordt ook iets dergelijks gezegd. Maar in dat hoofdstuk wordt ook gesproken over het feit dat alle gelovigen, leden van het lichaam, diverse gaven hebben. Bij die gaven worden ook de gaven genoemd die passen binnen het koninkrijkskader (gezondmaking, krachten - 1Kor.12:9-10).

DE GROEI VAN HET LICHAAM

13 totdat wij allen komen tot
de eenheid (1775) van het geloof
en de eenheid van de kennis van de Zoon van God
tot een volwassen man (mannelijke rijpheid)
tot de maat (3358) van de grootte van de volheid van Christus,

Het lichaam van Christus moet opgebouwd worden. We zijn één met Christus, ons Hoofd (1:22-23) maar er moet nog veel werk gebeuren in het lichaam (4:15).

- Er is eenheid van de Geest (4:3) en we hebben één geloof (4:5) maar de eenheid van het geloof moet ook groeien (3:16-17). Er is een eenheid van de Geest (4:3), maar we moeten vervuld worden met de Geest (5:18). Hoe meer kracht van de Geest er van binnen komt, hoe meer Christus door het geloof in je hart woont. Het lichaam is een eenheid. Bij alle leden moet dat geloof dus groeien. Samen groeien in de kracht van de Geest leidt tot samen groeien in de eenheid van het geloof.
- Groeien in geloof leidt tot groeien in kennis (3:18-19). We moeten groeien in kennis, volle, rechte kennis (1:17-18), zodat we zullen weten wat de hoop is van Zijn roeping.
- Groeien in kennis leidt tot groeien in de volheid van God (3:18-19). Groeien tot de mannelijkheid = gelijk worden aan Christus, De Man (5:2). Het lichaam moet steeds meer gaan passen bij het Hoofd (4:12). We moeten en kunnen dus ook groeien tot de volheid van Christus (3:19).

Een gebedszaak

Er is een mooie parallel tussen het gestelde doel in 4:13 en het gebed van Paulus in 3:16-19. Deze groei lijkt in hoofdstuk 4 een vanzelfsprekendheid te zijn, maar hoofdstuk 3 maakt duidelijk dat deze groei een zaak van gebed (voorbede) is.

WAARHEID

14 **opdat** wij geen jonge kinderen meer zouden zijn, heen en weer geslingerd door de golven en meegesleurd door elke wind van leer, door de bedriegerij van de mensen om sluw tot dwaling te verleiden,

15 **maar** dat wij, door ons in liefde aan de waarheid te houden, in alle opzichten zouden groeien in Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus.

Groeien is een doel voor de aarde

Het beoogde doel met het lichaam van Christus (4:13) lijkt hoog gegrepen. Toch is het een doelstelling die geldt voor het leven van het lichaam van Christus op aarde. Dat blijkt uit het vervolg van vers 13.

We moeten geen jonge kinderen blijven ofwel onmondig. Het is de bedoeling dat we opgroeien. Opgroeien is heel normaal en vanzelfsprekend bij kinderen van vlees en bloed, maar is dat ook het geval bij het lichaam van Christus?

Waarheid

Het kenmerk van kinschap in / van het lichaam van Christus is de vatbaarheid voor dwaling. Zolang we dwalen, kunnen we niet groeien. Als we ons echter aan de waarheid houden, zullen we wel groeien in Christus.

Waarheid = allereerst dat wat we van Christus, ons Hoofd, leren (4:20-21). De waarheid heeft alles te maken met het afleggen van de oude mens, het vernieuwd worden en het aandoen van de nieuwe mens (4:22-24).

In de KJV staat: 'but speaking to truth in love'. Dat wijst ons erop dat het hier bij 'waarheid' specifiek gaat over waarheid tegenover dwaling. Alles wat de groei van het lichaam van Christus tegenhoudt, mogen we rekenen tot dwaling en onwaarheid.

Liefde

In liefde = het gaat hier volgens de grondtekst niet over liefde vóór de waarheid, hoewel dat er natuurlijk wel is, maar het gaat hier over liefde als houding. Daar waar we op de zelfde basis staan (4:3), is het onze taak om in liefde met elkaar om te gaan (4:2). Op basis van de eenheid van de Geest kan dat ook, want dan is vers 13 voor ons allen het doel.

16 **Van Hem** uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijeengehouden door elke band die steun geeft, overeenkomstig de eigen maat waarin ieder deel werkzaam is. Zo verkrijgt het lichaam zijn groei, tot opbouw van zichzelf in de liefde.

Christus houdt het lichaam bij elkaar. Eenheid en groei komen voort uit het Hoofd.

Samengevoegd = 4883. We komen dit begrip ook tegen in Ef.2:21. Het lichaam is een welsluitend geheel.

Het wordt bijeengehouden door pezen en banden. Zie ook Kol.2:19.

Elk deel heeft daarin zijn taak en wordt daarin ondersteund.

Zo groeit het lichaam van Christus en bouwt zichzelf op in liefde.

Daar waar we toegroeien naar Christus (4:15), zal Hij er zorg voor dragen dat het lichaam ook zijn doel bereikt.

Liefde is een opdracht (4:2), maar ook het gevolg (4:16).

Samenvattend

Er schijnt nieuw licht op de woorden 'genade en vrede' (1:2; 6:23-24).

Christus is niet alleen de Bron van ons nieuwe leven (genade), maar ook van de eenheid (vrede).

Wij zijn geroepen om die eenheid te bewaren.

We hebben genade ontvangen om dat te kunnen doen.

Het lichaam van Christus moet niet afgebroken, maar opgebouwd worden. Hierin krijgt iedereen een taak.

Het lichaam moet groeien, zodat het de totale overeenstemming met het Hoofd bereikt.

Als we de juiste basis en de juiste focus hebben, zullen we groeien.

Ken dus je positie in Christus en leef naar de mogelijkheden van je positie.